

POSUDEK OPONENTA MAGISTERSKÉ PRÁCE

**Název práce: Separatismus v Postsovětském prostoru: Rozbor a srovnání případů
Podněstří a Abcházie**

Autor práce: Petr Michalec

Oponent práce: Tomáš Hoch

Hodnocení:

Hlavním cílem předložené diplomové práce Petra Michalce bylo porovnat separatistické tendence v Podněstří a Abcházii. Autora zajímají především faktory, které k separatismu vedly, a jež se poté následně projeví v poválečném vývoji uvnitř těchto de facto států. S ohledem na stanovené cíle vychází autor z kvalitativních výzkumných metod, které zasazuje do rámce komparativní analýzy. Pominu-li úvod a závěr, je práce strukturována do sedmi kapitol. První kapitola se věnuje teoretickému vymezení separatismu. V následujících třech kapitolách se autor snaží o komparaci separatismu v Abcházii a Podněstří v různých obdobích jejich existence. Kapitoly šest a sedm jsou věnovány funkčnosti ekonomik obou de facto států a jejich postavení v geopolitickém soupeření Ruska se Západem. Poslední kapitola se zaměřuje na predikci státoprávního uspořádání v obou de facto státech.

Autor prokázal schopnost pracovat s relevantní literaturou, propojit teoretickou rovinu s empirickou analýzou a podat výklad zkoumané problematiky v čtivém, dobře strukturovaném a logicky uspořádaném textu. Jazyková kultura práce je dobrá. A vyjma drobných překlepů se v práci nevyskytují ani pravopisné či gramatické chyby. Z formálního hlediska nelze práci nic zásadního vytknout. Drobnou připomínku bych měl pouze k vnitřní strukturační jednotlivých kapitol, kdy působí poněkud nezvykle fakt, že každá kapitola má svůj úvod a závěr začleněný přímo do bodové struktury osnovy. Druhou formální připomínkou je umístění výzkumných otázek až do kapitoly 2.6. Dle mého soudu by bylo logičtější a pro čtenáře příjemnější umístění výzkumných otázek hned do úvodu práce. Rovněž použité terminologie odpovídá zažitým zvyklostem v oboru. V tomto ohledu spatřuji nedostatek pouze v nesladěných prepisech jednotlivých národů. A tak se v práci objevují někde Gruzíni, jinde Gruzínci, Arméni/Arménci či Mingreliáni/Mingreliánci (česky Megrelové či Mingrelové). Jedná se ale pouze o zcela zanedbatelné formální připomínky, které nepůsobí vzhledem k ostatním kvalitám práce nikterak rušivě.

Teoretická kapitola se věnuje převážně separatismu. Vzhledem k celkovému zaměření práce, by ji však dle mého soudu prospělo, zabývat se také teoretickým vymezením státní suverenity a teorii mezinárodního uznání státu s deklaratorním a konstitutivním přístupem. Alespoň rámcově mohl být zmíněn rovněž konflikt mezi právem národa na sebeurčení a

teritoriální integritou státu či specifika de facto státnosti. Víím, že práce není nafukovací, ale v případě de facto států se jedná přece jen o podstatné atributy jejich existence. Faktograficky jsem zaznamenal nepřesnost jen na str. 13, kde autor tvrdí, že de facto státy nemají mezinárodní uznání. Pegg (1998), který je v práci citován, odkazuje explicitně na fakt, že de facto státy jsou uznány méně než polovinou členů Valného shromáždění OSN a méně než dvěma stálými členy Rady bezpečnosti OSN. V případě Abcházie tudíž úplně neplatí, že jí chybí mezinárodní uznání. Z členských zemí OSN byla uznána Ruskem, Venezuelou, Nikaraguou, Nauru a do roku 2014 rovněž Vanuatu a Tuvalu. Tento fakt částečného uznání Abcházie není v práci nikde reflektován. K určité vyváženosti textu, při všem zmiňování abcházského separatismu, měla zaznít alespoň zmínka o abcházských požadavcích na vytvoření federace s Gruzii z léta 1992. Až neochota jednat o případném federativním uspořádání ze strany Gruzie a následná válka se všemi jejími důsledky, vedly abcházské politiky k neochotě přistoupit na jakýkoliv požadavek federativního uspořádání státu v rámci Gruzie. Jinak je obsahová stránka zpracována kvalitně a precizně. Cíle práce, jež byly formulovány v úvodu, byly naplněny. Na výzkumné otázky z kapitoly 2.6 dokázal autor v průběhu textu a následně i v závěru uspokojivě odpovědět. Kladně hodnotím rovněž kvalitní demografický rozbor s vlastními grafy. **Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.**

Do diskuze při obhajobě:

Jaké faktory dle autora podporují demokratizaci postsovětských de facto států a které ji naopak brání? A jaký vliv by autor přisoudil míře demokracie v PMR a Abcházii při jejich snaze o mezinárodní uznání vnější suverenity?

Cituji tvrzení ze stran 74-75: „Nyní je pro Západ klíčové vyvést PMR a Abcházii z mezinárodní izolace a snažit se o větší vliv v obou de facto státech.“ Jakými nástroji tak dle autora může Západ učinit?

V Ostravě dne 20.5.2014

.....
RNDr. Tomáš Hoch, Ph.D.